182252 - İmamın Sol Tarafında Cemaatle Namaz Kılmanın Hükmü

Soru

İmamın sağ tarafında yer bulunmadığı durumda, mekânın dar olması sebebiyle aynı safta olmak kaydıyla imamın sol tarafında namaz kılmak caiz midir?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

İmamın sol tarafında duran cemaatin namazı iki durumdan ibarettir:

Birinci durum:

Cemaat, imamın sol tarafında durur ve imamın sağ tarafında başka bir cemaat bulunmazsa; bu durumda **Hanbelî mezhebine göre**, imamın solunda duran kimsenin namazı **sahih değildir**.

İkinci durum:

Cemaat, imamın sol tarafında durur ve imamın sağ tarafında başka bir cemaat de bulunursa; bu durumda imamın solunda duran kimsenin namazı **geçerlidir**.

İbn Kudâme r.h şöyle demiştir:

"Eğer cemaat imamın solunda dururbut; imamın sağında bir kimse bulunuyorsa, onun namazı sahih olur. Çünkü İbn Mes'ûd, Alkame ve Esved'in arasında namaz kılmıştır. Namazı bitirdiğinde: 'Resûlullah s.a.v'i böyle yaparken gördüm' demiştir. (Ebû Dâvûd rivayet etmiştir.)

Ayrıca kadınlar ve çıplaklar (avretleri örtülü olmayanlar) için imamın yeri safın ortasıdır.

Ancak imamın sağında hiç kimse yoksa, imamın solunda duran kimsenin —ister tek kişi olsun ister cemaat— namazı fasittir." (*el-Muğnî*, 2/24)

Bu konudaki ikinci görüş:

Yukarıdaki her iki durumda da imamın solunda duran cemaatin namazının **sahih olduğu** görüşüdür.

İbn Kudâme r.h şöyle demiştir:

“Âlimlerin çoğu, tek başına olan cemaatin imamın sağında durmasını uygun görür; imamın solunda durması ise sünnete aykırıdır.”

(*el-Muğnî*, 2/24)

Daimî Fetva Komisyonu âlimleri şöyle demiştir:

“Cemaat tek kişi ise, imamın sağında durur. Zira Sahihayn’da (Buhârî ve Müslim) İbn Abbas r.a’dan rivayet edildiğine göre şöyle demiştir:
‘Teyzem Meymûne’nin evinde geceledim. Resûlullah s.a.v gece namaza kalktı. Ben de kalkıp onun solunda durdum. Bunun üzerine beni saçlarımdan tutup sağ tarafına geçirdi.’

Bu, imamın sağ tarafı boş olduğunda geçerlidir; İbn Abbas hadisi de böyledir.

Ancak imamın sağında bir kimse saf tutmuşsa, ikinci kişinin imamın solunda durmasında bir sakınca yoktur ve herkesin namazı sahihtir. Bununla birlikte, mümkünse sünnet olan, cemaatin imamın arkasında saf tutmasıdır. Zira Resûlullah s.a.v, Câbir ve Cebbâr imamın sağında ve solunda durduklarında, onlara arkasında namaz kılmalarını emretmiştir.”

(*Fetâvâ’l-Lecne’d-Dâime*, 8/20)

Sonuç olarak:

Eğer mescit birden fazla saf oluşturmaya elverişli ise, sünnet olan imamın öne geçmesi ve cemaatin onun arkasında namaz kılmasıdır.
Eğer bu mümkün değilse ve mekân darsa, en faziletli olan cemaatin imamın sağında durmasıdır.
Bu da mümkün olmazsa, sonradan gelen cemaatin imamın solunda durmasında **bir sakınca**

yoktur.

Allah en doğrusunu bilir.